

PROF. BRITTA BÖHLER
MAIQ WONGAARDEN
VICTOR KOPPE
MICHEL PESTMAN
FLIP SCHÜLLER
PROF. LIESBETH ZIGVELD
PROF. TIES FRANKEN
DR. BART STAPELT
MARKE VAN DER
CORRIEN DITERSMA
WIL FIKELBOOM
DR. CHANNA SAMRAIDEN
TAMARA BURUMA
PROF. GÖRAN STUFER
EDWARD VAN KEMPER
URSULA WEITZEL
BRECHTJE VOSSENBERG

ADVISCHE
PROF. HANS DERICH TESSURON D'OLIVEIRA

Gemeente Amsterdam
T.a.v. Dagelijks bestuur
Postbus 202
1000 AE Amsterdam

Per fax: . . . . . n per email:

Amsterdam, 18 november 2012
Onze ref. 20121265.MW

Direct tel.nr: ++31-20-3446200
Direct faxnr: ++31-20-3446201

BEZWAARSCHRIFT

Betreft: Ontruiming tentenkamp *Wij zijn hier!*

Geachte mevrouw, mijnheer,

Namens onze volgende cliënten:

- , geboren op te Ethiopië;
- , geboren op te Sudan, v-nummer ;
- , geboren op te Somalië, v-nr.

Alsmede namens de andere demonstranten van het "tentenkamp" aan de Notweg te Amsterdam Osdorp, die ons hiertoe bepaaldelijk hebben gevolmachtigd en voor deze zaak woonplaats kiezen op ons kantoor aan de Keizersgracht 560-562 aldaar, komen wij hierbij in bezwaar tegen uw besluit van 16 november 2012 waarin onze cliënten is aangezegd de demonstratie en het tentenkamp op de locatie aan de Notweg uiterlijk vrijdag 23 november 2012 om 07.00 uur te beëindigen, bij gebreke waarvan bestuursdwang zal worden toegepast. Afschrift van het besluit gaat hierbij.

Onze cliënten kunnen zich met dit besluit en de gronden waarop het berust niet verenigen, en komen daarvan deswege in bezwaar. De gronden van dit bezwaar, welke later aangevuld zullen worden, zijn vooralsnog de volgende.

1. Het bestreden besluit is genomen in strijd met de grondrechten op vrijheid van meningsuiting, vrijheid van demonstratie, en vrijheid van vereniging en vergadering.

Korte toelichting

Er is sprake van een demonstratie in de zin van de Wet openbare Manifestaties, hetgeen een verdere uitwerking is van het in artikel 9 van de Grondwet en artt. 10 EN 11 EVRM verankerde vrijheid van meningsuiting en vereniging. Beperking van dit recht kan – kort gezegd – slechts plaatsvinden ten behoeve van specifieke doelen, na een zorgvuldige belangenafweging, indien sprake is van een *pressing social need*.

Cliënten willen door (langdurig) te demonstreren aandacht vragen voor de problematiek van uitgeprocedeerde asielzoekers in Nederland zoals zij, en tevens voor alle andere asielzoekers die ingevolge het Nederlandse beleid en het koppelingsbeginsel slechts het recht hebben op bijstand door een raadsman en acuut noodzakelijke medische hulp. Zij mogen in Nederland niet wonen, niet werken, niet studeren en niets zinvol van hun leven maken. De wijze waarop cliënten demonstreren is instrumenteel voor het duidelijk maken van de problematiek: de enige plek waar zij zichtbaar kunnen en mogen verblijven is in het tentenkamp. Zodra de demonstratie aan de Notweg wordt ontruimd, staan zij letterlijk en figuurlijk op straat, en kunnen zij niet meer als groep demonstreren op de manier waardoor de problematiek juist het helderst voor het voetlicht wordt gebracht. Bovendien is hen geen andere plek geboden – niet op dit moment noch op enig moment de afgelopen 3 maanden – waar zij hun demonstratie op de huidige wijze zouden kunnen voortzetten.

2. Het bestreden besluit is in strijd met art. 3:2 Awb onvoldoende zorgvuldig voorbereid.

Korte toelichting

Allereerst rijst de vraag of het plein naast een voormalige school aan de Notweg in Amsterdam Osdorp te bestempelen is als de openbare weg in de zin van de APV en de WOM. Uit het bestreden besluit blijkt niet wie de eigenaar van het stuk grond is noch wie het in beheer heeft. Bovendien staat er een hek om het stuk grond en is het dus niet vrij te betreden voor een ieder; het oogt als een besloten erf. Cliënten hebben het gekozen als plaats voor hun demonstratie, juist vanwege het hek, waarmee wanordelijkheden in de nachtelijke uren – zo daar een risico op zou zijn – kunnen worden voorkomen. Zolang niet vaststaat dat inderdaad sprake is van de openbare weg, kan evenmin overtreding van de artikelen 2.20 en 4.3 van de APV worden tegengeworpen. Bovendien zal in het vigerende bestemmingsplan inderdaad niet de bestemming “bestemd voor demonstratie en manifestaties” te vinden zijn. Dat geldt echter iedere plaats waar wordt gedemonstreerd: deze specifieke bestemming komt in het bestemmingsplan niet voor.

In het bestreden besluit wordt daaraan gekoppeld dat het een demonstratie zou betreffen die een permanent karakter draagt. Echter ook het feit dat te verwachten valt dat langdurig zal worden gedemonstreerd, is op zichzelf onvoldoende om deze demonstratie te beëindigen.

Eén van de opgelegde voorwaarden waaraan cliënten zich dienden te houden, had tot doel te voorkomen dat het aantal demonstranten in het kamp zou stijgen. Cliënten zijn in dit verband echter voor een dilemma gesteld, dat zij van meet af aan hebben duidelijk gemaakt: het is immers een demonstratie waaraan het een ieder vrij staat deel te nemen. Indachtig het doel van de demonstratie, namelijk actie voeren tegen het asielbeleid en de rechteloze situatie van uitgeprocedeerden, kon van hen niet gevergd worden dat zij gelijkgestemden dan wel mensen die zich in de zelfde situatie bevinden, zonder enige opvangmogelijkheid, de toegang tot het kamp zouden ontzeggen. Om de groei van de demonstratie mogelijk te maken had het op de weg van de burgemeester gelegen alternatieve locaties te bieden waar ofwel de groep naartoe kon worden opgesplitst, ofwel een grotere locatie die beter plaats zou bieden aan alle demonstranten. Van enig onderzoek naar dit alternatief geeft het bestreden besluit echter geen blijk.

Daarnaast houdt de Burgemeester eraan vast dat het aantal mensen dat dagelijks overnacht op het tentenkamp niet hoger kan zijn dan 88, zoals zou zijn gebleken uit tellingen die door de gemeente zijn gedaan. Cliënten hebben hier tegen ingebracht dat de tellingen steeds plaatsvonden op een tijdstip (tussen 8 en 9 uur in de ochtend) waarop reeds velen het tentenkamp en hun slaappleaats hebben verlaten zodat zij het eerste gebed kunnen volgen in één van de in de omgeving gelegen moskeeën. Zoals reeds telefonisch is aangeboden op 16 november 2012, dient de gemeente het standpunt van cliënten te onderzoeken en (ook) tellingen uit te voeren op een moment waarop werkelijk al diegenen die op het kamp verblijven, ook daadwerkelijk aanwezig zijn. Dat is in de periode grofweg tussen middernacht en 5 uur 's ochtends. Cliënten nodigen hierbij de Burgemeester uit om dit alsnog te doen.

In het bestreden besluit wordt gesteld dat gevreesd wordt voor de gezondheid van cliënten. Er wordt gesteld dat artsen die kennelijk regelmatig aanwezig zijn op het kamp hun zorgen hebben geuit over de psychische en fysieke toestand van cliënten. Cliënten onderschrijven de observaties van de artsen en onderschrijven het feit dat er onder hen mensen zijn die kampen met geestelijke dan wel fysieke problemen. Niet is echter onderzocht in hoeverre zij zouden lijden aan deze geestelijke en fysieke problemen indien zij niet in het tentenkamp zouden verblijven, maar op straat, hetgeen hun enige alternatief is, en of en zo ja in hoeverre deze medische problemen worden gediend met het bestreden besluit. Zoals daarin valt te lezen zijn de geestelijke problemen immers vaak gerelateerd aan het feit dat hun verblijf in Nederland onzeker is of gezien traumatische ervaringen voorafgaand aan hun komst naar Nederland. Dat zijn oorzaken die hun oorsprong niet vinden in het verblijf in het tentenkamp zelf. Evenmin is aangetoond dat zij door het verblijf in het tentenkamp zijn verergerd en in hoeverre dat anders zou zijn indien zij op straat leefden. Evenzeer valt immers te betogen dat juist de omvang van de groep en de ervaring van

het omgeven te zijn door mensen die allen in dezelfde positie zitten, een gevoel van kracht en veiligheid hebben kunnen doen ontstaan, dat gepaard is gegaan met strijdlustigheid om de problematiek aan de kaak te stellen en een vergrote psychische weerbaarheid. Ook dit is echter onvoldoende onderzocht.

Het bestreden besluit stelt voorts dat er een risico is dat wanordelijkheden zouden ontstaan naar aanleiding van acties van de demonstratie onwettelijk gezinde groepen dan wel individuen. Daarbij wordt gerefereerd aan de kenmerkende eenmalige actie van de groep Voorpost om aandacht voor hun standpunt dienaangaande duidelijk te maken. Feitelijk was er geen sprake van wanordelijkheid, maar van een heimelijke (vreedzame) actie. Bovendien bleek uit het ingezonden bericht van Voorpost niet dat er nog meer acties zullen komen. Er is geen verder onderzoek gedaan naar mogelijke andere op handen zijnde acties of dreigingen afkomstig uit extreemrechtse hoek. Om die redenen kan dan ook niet worden gesteld dat er een daadwerkelijk risico op verstoring van de openbare orde is te verwachten. Bovendien is de enkele vrees voor verstoring van de openbare orde en de wens groepen te scheiden onvoldoende grond om een einde aan een demonstratie te maken (vgl. *Rechtbank Roermond* 3 maart 2006, L.JN: AV3796).

3. Het bestreden besluit is in strijd met art. 3:46 Awb onvoldoende draagkrachtig gemotiveerd.

Korte toelichting

Het bestreden besluit is gebaseerd op een aantal overwegingen, die het besluit de demonstratie in zijn geheel te beëindigen niet kunnen dragen.

Ten eerste stelt het bestreden besluit dat *Wij zijn hier!* zich niet heeft gehouden aan door de Burgemeester gestelde voorwaarden. Primair stellen verzoekers zich op het standpunt dat dit geen reden kan zijn voor beëindiging van de demonstratie, voor zover het overtreden van de voorwaarden geen *pressing social need* oplevert die dwingt tot beëindiging daarvan. Zo kan de eventuele aanwezigheid van (ongebruikte) kleding of een (zeer) incidentele aanwezigheid van kinderen niet tot de conclusie leiden dat er een maatschappelijke noodzaak is de demonstratie te beëindigen. Hetzelfde geldt de aanwezigheid van voedsel in een tent (verzoekers zullen toch moeten eten) en van gasbranders (dito) en een enkele straalkachel: het is koud, en zonder concreet (brand)gevaar voor personen of goederen kan de enkele aanwezigheid daarvan niet het beëindigen van een demonstratie rechtvaardigen. Dat laatste geldt te meer, nu het bestreden besluit ook de gezondheidsrisico's voor verzoekers en andere deelnemers als dragende overweging noemt: zonder verwarming zijn die risico's aanmerkelijk groter dan met.

Bovendien is niet eerder te kennen gegeven aan ondergetekenden dat sprake zou zijn geweest van een zodanig onoverzichtelijke opstelling van kleine tenten dat het uitoefenen van adequaat toezicht door de betrokken instanties zou zijn belemmerd dan wel bemoeilijkt. Zoals uit de steeds gebleken coöperatieve

opstelling van cliënten is gebleken, had daar in overleg een oplossing voor kunnen worden gevonden, zoals de kleine tenten te vervangen met een kleiner aantal grote tenten.

Ten aanzien van deze gezondheidsrisico's miskent het besluit met name, dat deze niet kunnen worden bestreden door het beëindigen van de demonstratie. Integendeel. Verzoekers zijn, evenals de andere deelnemers van *Wij zijn hier!*, uitgeprocedeerde asielzoekers en hebben uit dien hoofde geen recht op opvang. De geconstateerde gezondheidsrisico's vloeien voort uit het gebrek aan opvang, het noodgedwongen leven op straat en in vrijwel dagelijks wisselende opvangadressen, en niet uit het demonstreren en verblijven op de Notweg. Demonstreren en verblijven op de Notweg geeft verzoekers en de andere deelnemers nu juist de mogelijkheid om hun ellende niet alleen maar gezamenlijk te dragen, waardoor het leed juist draaglijker wordt dan wanneer het in eenzaamheid geleden moet worden. Bovendien is op de Notweg meermalen per week medische hulp aanwezig, welke hulp – zowel in curatief als in preventief opzicht – op straat ontbreekt. Ook om deze reden is het gezamenlijk verblijf van verzoekers op de Notweg medisch gezien verantwoord dan hun verblijf alleen of in kleine groepjes, elders in Nederland op straat en in telkens wisselende opvangadresjes. De geestelijke problemen van verzoekers zijn niet gerelateerd aan de omstandigheden *in* het kamp, maar aan de omstandigheden *buiten* het kamp!

Ten aanzien van de stelling dat (thans) sprake is van opvang het volgende.

Primair stellen verzoekers zich op het standpunt dat het plein aan de Notweg geen openbare weg is. Het plein is omringd door een hek, dat door *Wij zijn hier!* wordt bewaakt. Toegang tot het plein is slechts mogelijk met toestemming van de demonstranten. Van slapen op de openbare weg is derhalve geen sprake.

Voor zover toch sprake zou zijn van slapen op de openbare weg: deze bepaling dient de openbare orde in het algemeen, en toepassing daarvan in het concrete geval zal de grenzen van de vrijheid van meningsuiting niet onnodig mogen beperken. In dit verband is van belang dat beëindiging van de demonstratie geen middel is om deze APV-overtreding te beëindigen. Immers, verzoekers zijn dakloos, en zullen ook bij beëindiging van de demonstratie veelal voor hun nachtverblijf op de straat zijn aangewezen. Nu overtreding van deze bepaling door het bestreden besluit niet wordt voorkomen of tegengegaan is het besluit ook op dit onderdeel onvoldoende draagkrachtig gemotiveerd. Dat het tentenkamp een permanent karakter zou dreigen te krijgen doet daaraan niet af: het zal immers nimmer permanenter worden dan de door verzoekers aan de orde gestelde misstand en hun eigen wanhopige situatie zelf.

Tot slot: verzoekers weerspreken niet dat sommige omwonenden overlast van hun demonstratie ondervinden, maar wijzen tegelijkertijd op de overweldigende steun die zij van andere omwonenden krijgen. Verzoekers krijgen nog steeds dagelijks eten, dekens, warme kleding, hygiënisch materiaal etc. van omwonenden en andere betrokkenen. In overleg met de Burgemeester en de

buurt wordt overlast tot een minimum beperkt: aan klachten over geluidsoverlast en vervuiling wordt telkens direct met maatregelen tegemoetgekomen. Een risico op wanordelijkheden is er niet. Afgezien van een enkele vreedzame actie, het plaatsen van een slot op het toegangshek midden in de nacht, zijn er niet geweest. Overigens is het natuurlijk aan de Burgemeester om het recht op vrijheid van meningsuiting te beschermen, niet degenen die deze vrijheid aan andere willen ontnemen. Bovendien is op er geen enkele sprake van drugsgebruik, alcoholgebruik of verboden wapenbezit op het kamp. Evenmin is sprake geweest van enige ongeregeldheden of strafbare feiten op het kamp zelf. Opvallend is juist dat cliënten ondanks hun groten getale zich uitermate vreedzaam jegens de Burgemeester en de gemeente, de buurt en elkaar hebben opgesteld, hetgeen eveneens in de belangenafweging had dienen te worden betrokken.

CONCLUSIE:

Op grond van al het voorgaande verzoeken wij u namens cliënten om het bestreden besluit in bezwaar in te trekken, althans in bezwaar een besluit te nemen waarin de bovengenoemde bezwaren, rekening houdend met de specifieke bijzonderheden van cliënten en hun situatie, worden weggenomen, met bepaling dat de kosten van door derden beroepsmatig verleende rechtsbijstand aan cliënten zal worden vergoed.

In afwachting van uw reactie verblijven wij,

Met vriendelijke groet,

M.E. Wijngaarden
U.E.A. Weitzel
Gemachtigden

